

Informatienota raad

Ontwikkeling meerjarenbegroting: negatieve bijstelling saldi

Voor vragen

E-mail: Frank.Schneider@veldhoven.nl
Datum B en W: 31 oktober 2017
MyCorsa: 17bs00226

Kennisnemen van

Bijgestelde saldi meerjarenbegroting 2018-2021

Inleiding

U bent het niet van ons gewend, extra informatie vlak voor de behandeling van de begroting. We vinden het echter belangrijk om uw raad te informeren over de meest recente cijfers zodat u voor de algemene beschouwingen een correct beeld heeft. Een nieuwe tegenvaller van € 2,1 miljoen op het vlak van jeugdzorg zorgt voor extra druk op de begroting. Deze tegenvaller, opgenomen in kwartaalrapportage III-2017, is zo recent dat deze nog niet verwerkt is in de begroting 2018. Ook zullen er opnieuw maatregelen uitgewerkt moeten worden om de financiële consequenties te compenseren. Deze maatregelen komen bovenop het maatregelenpakket van € 1,5 miljoen te besparen in 2021 (vanuit kwartaalrapportage II-2017 en opgenomen in begroting 2018.).

Vanaf 2016 zijn de rijksmiddelen op het gebied van specialistische jeugdzorg niet toereikend om de uitgaven te dekken. In de meerjarenbegroting 2018 en de begrotingen van afgelopen jaren is vastgelegd dat de transities in het sociaal domein zoveel mogelijk budgettair neutraal (binnen de rijksmiddelen) worden geïmplementeerd.

Uw raad heeft bij de behandeling van de begroting 2015 een reserve sociaal deelfonds ingesteld waarmee enerzijds wordt geborgd dat de rijksmiddelen aan niets anders worden besteed dan aan de nieuwe gedecentraliseerde taken. Anderzijds faciliteert deze reserve het 'ontschot' verrekenen van tekorten en overschotten binnen de transities. Aanvankelijk zou deze reserve tot en met 2017 functioneren. Bij de behandeling van de begroting 2017 is besloten deze periode te verlengen tot en met 2020. Zoals aangegeven zijn de rijksmiddelen voor specialistische jeugdzorg al vanaf 2016 niet toereikend. Gebruik makend van de reserve sociaal deelfonds zijn deze tekorten verrekend met de overschotten binnen Wmo nieuw. De recent onderkende structurele nadelen binnen jeugd zijn zo omvangrijk dat deze niet langer kunnen worden gecompenseerd met voordelen binnen de Wmo.

Samen met het beschikbaar stellen van een investeringskrediet voor de bouw van een nieuw zwembad heeft dit forse financiële consequenties voor de exploitatiebegroting en vermogenspositie.

Kernboodschap

In onderstaande tabel worden de bijgestelde meerjarensaldi 2018-2021 gepresenteerd met als uitgangspunt de begroting 2018.

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)				
	2018	2019	2020	2021
Begroting 2018	661	521	364	114
- Bouw nieuw zwembad (24 oktober 2017)	0	-10	-53	-99
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2017	42	94	177	-1.995
Bijgestelde begroting 2018 na kwarap III 2017 *	703	605	488	-1.980

Tabel 1: Bijgestelde meerjarenbegroting 2018-2021

* De positieve saldi in 2018, 2019 en 2020 worden veroorzaakt doordat in die jaren het tekort binnen het sociaal domein wordt gedekt uit de reserve sociaal deelfonds. Zie tabel 2.

Bouw nieuw zwembad

De bouw van een nieuw zwembad (investering € 11,1 miljoen) geeft vanaf 2019 een nadeel van € 10.000 olopend tot een nadeel in 2021 van € 99.000. De raad heeft hiertoe besloten op 24 oktober 2017.

Kwartaalrapportage III-2017

Nadat in 2016 sprake was van een forse overschrijding op jeugdzorg (€ 1,9 miljoen ten opzichte van de begroting) is dit bij kwartaalrapportage II-2017 structureel bijgesteld. Ook in kwartaalrapportage III-2017 wordt het uitgavenbudget voor jeugdzorg structureel bijgesteld (nadeel afgerond € 2,1 miljoen) doordat we een autonome toename van de zorgvraag en een significante toename van de toegekende zorg van zowel de A- als de B-contracten zien. Deze ontwikkeling is niet specifiek voor Veldhoven en past in de landelijke trend.

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)					
	2017	2018	2019	2020	2021
- Bijstelling jeugd 2e kwartaalrapportage 2017	-2.024	-1.965	-1.651	-1.291	-431
- Bijstelling jeugd 3e kwartaalrapportage 2017	-2.092	-2.092	-2.092	-2.092	-2.092
Bijstelling uitgaven jeugdzorg na jaarrekening 2016	-4.116	-4.057	-3.743	-3.383	-2.523
Dekking reserve sociaal deelfonds	4.116	4.057	3.743	3.383	0
- Waarvan bijdrage algemene (vrije) reserve in reserve sociaal deelfonds	3.730	3.920	3.304	2.903	0
Invloed bijstelling uitgaven jeugd op saldo	0	0	0	0	-2.523

Tabel 2: Invloed bijstellingen jeugd 2^e en 3^e kwartaal op saldo

Vanaf 2021 komen de kosten ten laste van het begrotingssaldo. Voor de periode tot en met 2020 wordt dekking gevonden in de reserve sociaal deelfonds. De reserve sociaal deelfonds bevat echter onvoldoende middelen om per saldo tekorten (Wmo, participatie en jeugd) te kunnen dekken. Dit moet mede worden gezien tegen de achtergrond van lagere rijksinkomsten op het gebied van jeugdzorg waarbij sprake is van een daling van € 9,8 miljoen in 2015 t/m structureel vanaf 2018 € 7,7 miljoen.

De tekorten binnen het sociaal domein en in het bijzonder de jeugdzorg leggen een forse druk op de financiële positie (exploitatie en reserve). Samen met het raadsbesluit over een nieuw zwembad heeft dit gevolgen voor de ontwikkelingen van de solvabiliteit. In de begroting 2018 is sprake van een stijging van de solvabiliteit naar bijna 30% ultimo 2021. Door kwartaalrapportage III-2017, het besluit over een

nieuw zwembad en zonder aanvullende maatregelen zal de solvabiliteit naar 23% ultimo 2021 dalen.

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)		2017	2018	2019	2020	2021
- Stand algemene vrije reserve (per 31-12)		26.433	22.251	18.889	16.241	16.019

Tabel 3: Stand algemene vrije reserve na besluit zwembad en kwartaalrapportage III-2017

Ons college zal zich echter op zeer korte termijn beraden over nieuwe maatregelen om de kosten te beheersen. Maatregelen die volgen op onderstaande maatregelen, die wij ingezet hebben naar aanleiding van het tekort dat is gemeld in kwarap-II.

Vervolg

Aanpak structureel hogere uitgaven specialistische jeugdhulp

Wij zetten op zowel regionaal als lokaal niveau in op het beheersbaar krijgen van de stijgende zorgkosten. Er heeft uitvoerig onderzoek plaatsgevonden naar de contractafspraken. Met de regiogemeenten zijn de afgesloten contracten met de zorgaanbieders geëvalueerd op juridische, financiële en inhoudelijke grondslagen. Met alle inzichten en ervaringen van de afgelopen twee jaar is een geactualiseerde Producten- en Dienstencatalogus (PDC) met objectieve tarieven en een nieuwe overeenkomst opgesteld. De nieuwe overeenkomst borgt de verdere uitwerking van beheersmaatregelen om nog meer grip te krijgen op de inzet van jeugdhulp. Ook werken wij samen met de regiogemeenten en zorgaanbieders aan regionale ontwikkeltafels aan gezamenlijke pilots om invulling te geven aan de transformatie om met het oog op de toekomst besparingen te kunnen realiseren.

Op lokaal niveau hebben wij interne processen aangescherpt en de extra toetsing ingebouwd bij indicatiestellingen. Op basis van onze analyses kunnen we constateren dat circa 2/3 (66%) van alle indicatiestellingen verstrekt worden door medische of gerechtelijke verwijzingen.

Naar aanleiding van de tekorten in de 2^e kwartaalrapportage 2017 is ingezet op een drietal actiepunten:

1. Vergroten zichtbaarheid CJG

Het Centrum voor Jeugd en Gezin Veldhoven (CJG) is sinds 2010 actief in de gemeente Veldhoven. Er is onderzoek gedaan naar hoe het CJG functioneert. Conclusie hiervan is dat het CJG een belangrijke voorziening is in de sociale basis maar dat sinds de transitie Jeugdzorg en Passend Onderwijs en de komst van het Generalisten- en Specialistenteam de zichtbaarheid hiervan bij de vindplaatsen verminderd is. Het gevolg is dat kinderopvangorganisaties en scholen voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs onvoldoende gebruik maken van de mogelijkheden en kennis van het voorliggende veld. Een van de actiepunten die opgepakt wordt door de ketenpartners en de gemeente, is het instellen van een werkgroep Zichtbaarheid CJG. Het vergroten van de zichtbaarheid op en verbinding met de vindplaatsen waar kinderen, jongeren en ouders van nature al komen zal nadrukkelijk bijdragen aan vroegtijdiger signaleren, een preventievere aanpak, effectievere inzet van hulp bij gezinnen, voorkomen inzet dure hulp en betere afstemming van maatregelen. Genoemde werkgroep zal worden gevraagd om een financiële vertaling te maken van haar voorstel. In dit traject wordt nadrukkelijk gekeken naar de verbinding tussen de loketfunctie van het CJG en de verbinding met klantmanagers Jeugd en het Generalisten- en Specialistenteam.

2. Afstemming huisartsen intensiveren

Veel verwijzingen jeugdhulp verlopen momenteel via de huisartsen. Dit wordt mede veroorzaakt doordat de huisarts een makkelijke en laagdrempelige toegang is voor ouders en kinderen. De samenwerking met deze huisartsen kan worden verbeterd door beter op elkaar aan te sluiten. Deze aansluiting kan worden verbeterd door de praktijkondersteuners (POH) meer dan voorheen in positie te brengen. Om daadwerkelijk tot betere afstemming te komen, zal de koepelorganisatie voor de POH-ers, POZOB worden betrokken om samen met hen een plan van aanpak te maken voor verbetering afstemming, inclusief financiële vertaling en inhoudelijke afspraken over wijze van samenwerken en verwijzingen. Deze aanpak sluit aan bij de uitvoering van de door de gemeenteraad vastgestelde kadernota Jeugd. De gemeente zet dus in op meer begeleiding door praktijkondersteuners jeugd binnen de huisartsenpraktijken met als doel het beperken of voorkomen van directe doorverwijzingen naar duurdere vormen van zorg.

3. Verbinding in de basis

We intensiveren de verdere vorming van de basisstructuur. Het vertrekpunt is een goed functionerende toegang. Professionals van verschillende organisaties streven ernaar uit preventief oogpunt potentiële problemen sneller waar te nemen en hiervoor creatieve maatwerkoplossingen te bieden. Zo kan voorkomen worden dat te snel dure vormen van specialistische zorg ingezet worden. Om dit te bereiken, wordt op dit moment een project opgestart met als doel de verbinding te versterken en efficiënt en effectief samen te werken in de basis tussen inwoners, vrijwilligersnetwerken en professionele organisaties op het gebied van welzijn, wonen en (jeugd)zorg. Het project zal een doorlooptijd hebben van zo'n 1,5 jaar. Het resultaat van het vergroten van de zichtbaarheid van het CJG zal in het resultaat meegenomen worden.

Met alle ingezette en nog in te zetten maatregelen op regionaal en lokaal niveau willen wij meer grip krijgen op de kosten voor specialistische zorg. Wij realiseren ons dat wij ook in de aankomende jaren nog steeds geconfronteerd blijven met hoge kosten. Daarom vragen wij in regionaal verband ook aan de rijksoverheid om extra budgetten beschikbaar te stellen voor specialistische jeugdhulp.

Communicatie en samenspraak

Niet van toepassing

Bijlagen

Niet van toepassing